

zaaknummer 2015W1535

14 april 2016

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats] ([land]),
hierna te noemen: klagster,
juridisch adviseur: mr. N.D. Geraads, advocaat te Eindhoven,

tegen:

(wijlen) **[naam]**,
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven priester in het bisdom Roermond.

1. De procedure

Het pro forma klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 3 augustus 2015. Het aanvullende klaagschrift is ingekomen op 12 oktober 2015.

Op 8 december 2015 is bij de griffie een inhoudelijke reactie ingekomen van mgr. [naam], vicaris-generaal van het Bisdom Roermond.

Op 22 maart 2016 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klaagster is verschenen met haar zus, mevrouw [naam], en heeft haar standpunt nader toegelicht. Zij werd bijgestaan door haar juridisch adviseur, mr. Geraads.

Namens het Bisdom Roermond zijn verschenen mgr. [naam] voornoemd en de heer mr. [naam], hoofd juridische zaken.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klagster is in of omstreeks het jaar 1987 seksueel misbruikt door aangeklaagde. Aangeklaagde was pastoor in de kerk in [plaats], waar klagster misdienaar was.

2.2. Klagster is het oudste kind in een harmonieus gezin met drie kinderen. De ouders van klagster hadden een [bedrijf] in [plaats]. De vader van klagster was [beroep] en de moeder hielp in de winkel. De vader van klagster [werkzaamheden] onder andere in de kerk veel bruidsparen en communicanten. De ouders van klagster waren niet actief religieus en kwamen verder niet of nauwelijks in de kerk. Op verzoek van de overbuurman van het gezin werd klagster omstreeks 1987 misdienaar in de kerk in [plaats], waar aangeklaagde de mis

opdroeg. Klaagster was toen ongeveer tien jaar oud. Klaagster werd ook lid van het zangkoortje van de kerk.

Kort nadat klaagster misdienaar werd, begon aangeklaagde haar te overladen met aandacht en haar te prijzen. Hij zei dat ze zo goed kon helpen in de kerk en zo lief was. Klaagster voelde zich trots en geveid. Na het geven van complimentjes ging aangeklaagde over tot lichamelijke aanrakingen. Hij pakte klaagster stevig vast en duwde haar tegen zich aan. Daarna ging aangeklaagde verder en zoende hij klaagster op de mond. Klaagster kan zich de geur van tabak en alcohol nog zeer goed herinneren. Vervolgens heeft aangeklaagde klaagster in de sacristie betast. Klaagster droeg een rokje. Aangeklaagde is met zijn hand in het onderbroekje van klaagster gegaan en heeft haar billen aangeraakt. Aangeklaagde hield daarbij een gouden mesje tegen de wang van klaagster en zei, dat zij er niets over mocht vertellen. Klaagster heeft zich desondanks onmiddellijk terug getrokken en is uit de kerk weggerend. Thuis heeft zij aan haar ouders verteld, wat er gebeurd was. Haar vader is daarna direct naar de politie in [plaats] gegaan om aangifte te doen. De politie nam de aanklacht weinig serieus en heeft, voor zover klaagster weet, geen officiële aangifte van de melding gemaakt. De vader van klaagster werd aangeraden klaagster dan maar niet meer naar de kerk te laten gaan.

2.3. Nadat klaagster over de gebeurtenissen aan haar ouders had verteld, heeft zij er niet meer over willen praten. Klaagster werd een teruggetrokken meisje en kreeg later in de puberteit problemen. In 1997 is klaagster gestart met een therapie bij de RIAGG in [plaats]. Zij had veel moeite met intimiteit en seksualiteit.

Klaagster is later gelukkig getrouwd en heeft twee kinderen. Wel is zij een overbezorgde moeder. Zij is continue bang dat er iets vergelijkbaars met haar kinderen gebeurt. Nog steeds heeft klaagster aangeklaagde haarscherp voor ogen, met name zijn geniepige oogjes.

2.4. Klaagster hoopt met deze procedure antwoorden te krijgen op vragen die haar maar bezig blijven houden. Waarom is er in de situatie rondom aangeklaagde nooit iets gedaan om herhaling van het seksueel misbruik te voorkomen en waarom zijn de kinderen nooit beschermd?

3. De inhoudelijke reactie (zakelijk weergegeven)

Mgr. [naam] heeft in zijn inhoudelijke reactie en ter zitting laten weten, dat het Bisdom het zeer betreurt wat klaagster is overkomen. Aangeklaagde was niets ontziend en koos zeer berekenend zijn slachtoffers uit. Het bisdom heeft met grote walging kennis genomen van de feiten, waaraan aangeklaagde zich schuldig heeft gemaakt. In de tijd van het misbruik werd aan de kerk en haar dienaren voorrang gegeven. Er werd bewust het zwijgen toe gedaan en er werd nagelaten maatregelen te treffen om kinderen te beschermen. De rol van het Bisdom is een zeer twijfelachtige geweest. De personen, die aangeklaagde toen de hand boven het hoofd hebben gehouden, kunnen niet meer worden bevraagd, omdat zij zijn overleden. Er zijn grove fouten gemaakt. Namens het bisdom willen mgr. [naam] en mr. [naam] klaagster graag alle excuses aanbieden. Het door klaagster geschetste misbruik achten zij zonder meer aannemelijk. Zij spreken hun bewondering uit voor de moed, die klaagster heeft gehad om met haar verhaal naar voren te komen, en zij hopen dat klaagster door deze stap te zetten verder kan in haar verwerking.

Voorts merken zij op dat de kerk inmiddels alle maatregelen neemt om te zorgen, dat dit in de toekomst niet meer zal kunnen gebeuren. De kerk heeft lering getrokken uit hetgeen onder meer door klaagster naar voren is gebracht.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klaagster gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer negenentwintig jaar verstreken sedert de feiten, die klaagster aangeklaagde verwijt, zich hebben voorgedaan. Aangezien aangeklaagde is overleden zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klaagster schetst hebben plaatsgevonden. De Klachtencommissie acht aannemelijk dat klaagster, in of omstreeks het jaar 1987, het slachtoffer is geworden van seksueel misbruik gepleegd door aangeklaagde. Dit misbruik bestond uit het meermalen tegen zich aandrukken van klaagster, het ten minste één maal op de mond kussen van klaagster en voorts, een andere maal, uit het met de hand in het broekje gaan van klaagster en het betasten van haar billen, onder bedreiging van een mesje dat aangeklaagde tegen haar wang hield.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt, in de eerste plaats door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klaagster haar verhaal heeft verteld.

Daarnaast wordt haar verklaring ondersteund door:

- De brief van kinderpsychiater dr. [naam] van 2 juni 1994, waarin is vermeld dat klaagster “in het verleden seksueel is benaderd door de dorpspastoor”;
- De brief van psychiater [naam] van 21 april 1997, waarin is opgenomen dat klaagster rond haar tiende jaar seksueel is misbruikt;
- De verklaring van de psycholoog en psychotherapeut van de RIAGG van 28 juli 1998, waarin de problemen van klaagster met intimiteit worden besproken;
- De uitdraai uit het huisartsenjournaal van huisarts [naam], waarin op 15 juli 1999 is genoteerd “seksueel misbruik door dorpspastoor”;
- De verklaring van [naam], echtgenoot van klaagster, van 3 december 2015, die vermeldt dat klaagster hem al in 1998 over het seksueel misbruik gepleegd door aangeklaagde heeft verteld;
- De verklaring ter zitting van [naam], zus van klaagster, dat klaagster erg leed en lijdt onder het misbruik;
- De verklaring van mgr. [naam], zowel in de inhoudelijke reactie als ter zitting, dat ook uit andere zaken is gebleken dat aangeklaagde een niets ontziende berekenende man was die vele slachtoffers heeft gemaakt;
- De gegrond verklaarde klachten 2008T003, 2012T915, 2014W1178, 2014W1183, 2014W1184, 2014W1247, 2014W1295, 2014W1310 en 2014W1311.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en gezien de afhankelijkheidsrelatie tussen klaagster en aangeklaagde hoogst kwalijk is geweest. Klaagster was ten tijde van het misbruik slechts tien jaar oud. Aangeklaagde was voor haar iemand in wie zij vertrouwen moest kunnen stellen.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. De Klachtencommissie hoopt dat de gegrondverklaring van de klacht alsmede de erkenning van het leed dat klaagster is aangedaan kunnen bijdragen aan de vermindering van dat leed. Mgr. [naam] en mr. [naam] hebben hiertoe stappen gezet door zowel in de inhoudelijke reactie als ter zitting het leed dat klaagster is aangedaan te erkennen en oprecht excuses aan te bieden en spijt en medeleven te betuigen.

4.6. De Klachtencommissie wijst klaagster erop dat zij zich, bij een gegrondverklaring van de klacht door de Bisschop van Roermond, voor het verkrijgen van schadevergoeding kan wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Bisschop van Roermond de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 14 april 2016 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, W.M. Veltman-Breddels en drs. J.L.H.H. Kunnen, leden, bijgestaan door mr. J.C. Quint, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klaagster en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klaagster verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klaagster schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies heeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.